Werkverband van Katholieke Homo-Pastores (WKHP)
Postbus 59
6850 AB Huissen
tel. 026-3264449
e: contact@homopastor.nl
www.homopastor.nl

Aan de Nederlandse bisschoppenconferentie

Tweede advent 2013

Geachte bisschoppen,

Zoals aangekondigd in onze (open) brief van 14 november jl. heeft een commissie van acht leden van het Werkverband van Katholieke Homo-Pastores (WKHP) zich gebogen over de vragenlijst die mgr. Baldisseri u toegestuurd heeft om daarmee de parochies te consulteren tbv uw voorbereiding op de speciale synode in oktober volgend jaar. In onze beantwoording hebben wij ons beperkt tot het vijfde deel: vier vragen "over verbintenissen tussen personen van hetzelfde geslacht".

Enkele dagen later ontdekten wij dat u van deze vier vragen alleen de laatste twee aan de parochies hebt doen toekomen. Zeker wat betreft de tweede vraag – die toch uitdrukkelijk de houding van de lokale kerken peilt, oftewel hoe men zich plaatselijk tot het geleefde leven verhoudt – verbaast ons dat. Wij nemen de vrijheid u toch van onze gedachten over alle vier de vragen deelgenoot te maken.

Alle leden van de commissie zijn op de één of andere manier pastoraal en als medegelovige verbonden met de rooms-katholieke gemeenschap, hetzij professioneel als pastor in een parochie of zorginstelling, hetzij als emeritus voorganger in de zondagse eucharistie van verschillende parochies.
Bovendien is elk van ons via gevoelsleven en engagement – en deels ook via de eigen levensstaat – verbonden met dit thema.

Wij hopen van harte dat onze inzichten mogen bijdragen aan uw inbreng bij de synode.

Op vraag 5a *Is er een wet in uw land dat een civielrechtelijke verbintenis erkent voor mensen met hetzelfde geslacht en wordt deze verbintenis op enigerlei manier gelijkgesteld aan het huwelijk?*

kan het antwoord alleen maar twee keer ja luiden. Volgens het Nederlandse burgerlijke recht kunnen zowel paren van verschillend als van hetzelfde geslacht hun partnerschap laten registreren dan wel een huwelijk aangaan. Ook twee mannen of twee vrouwen kunnen dus gehuwd zijn, met alle rechten en plichten die volgens de wet aan de huwelijkse staat zijn verbonden.

Bij vraag 5b *Wat is de houding van de lokale kerken tegenover de staat als de promotor van civielrechtelijke verbintenissen tussen mensen van hetzelfde geslacht en tegenover hen die in een dergelijke verbintenis zijn getreden?*

hebben we allereerst een paar voorbemerkingen:

- Deze vraag is alleen zinvol te beantwoorden wanneer in dit geval met de term 'lokale kerken' de parochies en andere lokale gemeenschappen worden bedoeld.
  Overigens zijn die lokale kerken op veel plaatsen sterk vergrijsd en weinig vitaal meer. Veel mensen die zichzelf (nog) wel als verbonden met katholieke traditie en katholiek levensgevoel beleven, herkennen zich niet werkelijk (meer) in het plaatselijke parochieleven noch in het bisschoppelijke beleid. Velen ervaren daar *nauwelijks openheid voor een respectvolle ontmoeting* rond hun (relationele en opvoedkundige) levensvragen en zoeken daarvoor elders naar inspiratie en richting.
- De suggestie dat de staat 'promotor' zou zijn van genoemde verbintenissen, ervaren wij als tendentieus. De Nederlandse overheid heeft gelijkgeslachtelijke relaties als juridisch gelijkwaardig geformaliseerd. Dat is het resultaat van een jarenlange culturele ontwikkeling, die breed gedragen wordt onder de Nederlandse bevolking. Het gaat hier dus niet om promotie, maar om *erkenning* van wat er bij het overgrote deel van de mensen in het land leeft.
- Het grootste deel van de katholieken die wij ontmoeten, deelt in deze ontwikkeling. Zij stemmen in met de gelijkstelling van gelijkgeslachtelijke relaties met het man-vrouw-huwelijk, en zij voelen zich op dit punt *van de kerk vervreemd*.

Als ambtsdragers worden wij af en toe benaderd met de vraag een huwelijk van twee mannen of twee vrouwen te *zegenen*. Het gaat hier dus om mensen die publiekelijk uitspreken dat zij verantwoordelijkheid voor elkaar willen nemen en die hun relatie op de één of andere manier ook vruchtbaar voor anderen willen laten zijn. Hierover vragen zij Gods zegen, en wij willen die hun niet onthouden. 'Ubi caritas et amor Deus ibi est.' Zeker als het gaat om mensen die betrokken zijn bij de plaatselijke gemeenschap, vindt dat bij de meeste parochianen instemming en vraagt

zoiets om een publieke vormgeving. Aangezien de kerkelijke overheid dat echter niet goedkeurt, voelen zich verschillenden van ons klem gezet. De één zal toch voor een zegening in de parochiekerk kiezen, terwijl de ander uit angst voor represailles voor een ceremonie in het verborgene zal kiezen – daarmee het huwelijkspaar opzadelend met onze eigen verlegenheid.
Anderzijds blijkt er geregeld plaatselijk wel ruimte te zijn om vorm te geven aan een (op maat gemaakt, en dus qua vorm en inhoud meer of minder van het sacramentele huwelijkssluiting afwijkend) ritueel, waarbij het paar zich werkelijk gezegend mag weten.

Wij merken dat, wanneer wijzelf met *vanzelfsprekendheid* over onze eigen seksuele oriëntatie spreken, en wanneer wij expliciet de waarde van gelijkgeslachtelijke relaties erkennen, dit anderen helpt om ook in de openbaarheid te treden. Openheid en respect kunnen zo een bevrijdende en helende werking hebben voor anderen die zich op dit terrein in de knel voelen.
Anderzijds merken we geregeld ook dat veel katholieken (zowel homo's en lesbo's alsook hun familie en vrienden) dit thema al lang achter zich gelaten hebben, omdat ze er een eigen geïntegreerde weg mee gevonden hebben in hun leven. Zoals vele anderen in de Nederlandse samenleving.

Op vraag 5c *Welke pastorale aandacht kan gegeven worden aan hen die een dergelijke levensstaat hebben gekozen?*
is ons antwoord samen te vatten met de woorden: respect, eerlijkheid en open gesprek.
In onze geloofsgemeenschappen wordt natuurlijk ook gesproken over wat er elders in katholiek Nederland en de katholieke wereld gebeurt. Een aantal jaren geleden weigerde in het Brabantse Reusel de plaatselijke pastoor aan Prins Carnaval de communie, aangezien deze openlijk met zijn man samenleefde. In plaats van bevestiging ontving deze door de dorpsgemeenschap gesteunde en zelfs geëerde persoon uitsluiting. Veel katholieken ervoeren dit gebrek aan *respect* als een schoffering.
Wanneer op een priesteropleiding wordt beweerd dat homorelaties geen stand houden, dan getuigt dat op zijn best van slecht-geïnformeerd-zijn, en op zijn slechtst van on*eerlijkheid*.
Wanneer kerkelijke uitspraken worden gedaan zonder contact met de mensen over wie iets gezegd wordt, dan ontbreekt het *open gesprek*. Hoe verfrissend is het dan wanneer paus Franciscus zich in een interview uitdrukkelijk van een oordeel onthoudt.
Ook vandaag zijn veel mensen oprecht op zoek naar wat het evangelie in hun leven kan betekenen. Naar ons idee ligt er een grote uitdaging voor de kerk en de pastor om weer een *betrouwbare gesprekspartner* te worden, ook inzake relaties en opvoeding.

Op vraag 5d *Indien echtparen van gelijk geslacht kinderen hebben geadopteerd, wat kan er dan pastoraal gedaan worden om het geloof door te geven?*

luidt volgens ons het antwoord: *hetzelfde* als wat gedaan wordt ten aanzien van gezinnen waarbij de kinderen door een vader en een moeder worden opgevoed.
Kinderen uit gezinnen met twee vaders of twee moeders moeten in geen geval anders behandeld worden. Dus ook doopvieringen samen met andere kinderen.
Een extra punt van pastorale aandacht in het kader van de geloofsopvoeding van alle kinderen zou kunnen zijn de evangelische boodschap tegen sociale uitsluiting.

Tot zo ver onze bevindingen.
Wij zijn graag tot mondelinge toelichting bereid.

Wij wensen u wijsheid en zegen toe.
Met broederlijke groet,

Frans Bossink
Voorzitter WKHP

Theo Koster o.p.
Woordvoerder WKHP